

PONTICA

XLV

2012

MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE
CONSTANȚA

PONTICA

Anuar al Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța
Annuaire du Musée d'Histoire Nationale et d'Archéologie Constanța

Colegiul de redacție/ Collège de rédaction :

ALEXANDRU AVRAM (Le Mans)
ALEXANDRU BARNEA (București)
MARIA BĂRBULESCU (Constanța)
MANFRED OPPERMAN (Halle/Sa.)
ȘERBAN PAPACOSTEA (București)
ALEXANDRU SUCEVEANU (București)

Redactor șef/ Rédacteur en chef:

LIVIA BUZOIANU (Constanța)

Comitetul de redacție:

CONSTANTIN CHERA (Constanța)
GABRIEL CUSTUREA (Constanța)
VALENTINA VOINEA (Constanța)

Secretar de redacție/ Secrétaire de rédaction:

IRINA NASTASI (Constanța)

Informatică editorială/ Informatique éditoriale:

ADA-ADINA MARCU (Constanța)
VASILICA PODARIU (Constanța)

Manuscrisele, cărțile propuse la schimb și toată corespondența vor fi adresate redacției: Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Piața Ovidiu nr. 12, 900745, Constanța, România, Tel./Fax. 0040-241-618763; e-mail: liviabuzoianu@yahoo.com

Les manuscrits, les livres et les revues proposés en échange, ainsi que toute correspondance seront adressés à la Rédaction: Musée d'Histoire Nationale et d'Archéologie, 12 Place d'Ovide, 900745, Constantza, Roumanie, Tél./Fax 0040-241-618763; e-mail: liviabuzoianu@yahoo.com.

PONTICA ediție online/ PONTICA en-ligne edition : www.revistapontica.wordpress.com

ISSN 1013-4247

ISSN (online/en-ligne) 2247 – 9341

ISBN 973-7951-29-8

SUMAR
SOMMAIRE
CONTENTS

VARIA HISTORICA

VALENTINA VOINEA, BARTŁOMIEJ SZMONIEWSKI	
Coabitări și simbioze culturale în eneoliticul din Dobrogea. Studiu de caz: Cheile Dobrogei.	
Cultural Cohabitations and Symbiosis in Dobrujan Eneolithicum. Case study: Cheile Dobrogei.....	9
MARGARITA POPOVA	
Possibilities for Establishing Local Groups Based on Graphite Decoration on Ceramics within the Gumelnitsa – Karanovo VI Culture. Results from a Study on the Ceramics from Tell Vinitza, Shumen District.....	27
ALIN FRÎNCULEASA	
Reprezentări zoomorfe eneolitice în Muntenia. Studiu de caz – Mălăieștii de Jos (jud. Prahova)	
Eneolithic Zoomorphous Representations in Muntenia. Case Study – Mălăieștii de Jos (Prahova County).....	39
VICTOR COJOCARU	
De la relațiile externe ale orașelor pontice la relațiile externe ale apoikiilor nord-pontice.	
From the External Relations of the Pontic Cities to the External Relations of the North-Pontic apoikiai.....	65
ALEXANDRU SUCEVEANU	
Histria – 1990-2010.....	77
NELU ZUGRAVU	
Alexandru în breviatorii latini târzii	
Alessandro negli epitomatori tardoantichi.....	91
VICTOR COJOCARU	
Antonia Tryphaina.....	119
ANDREEA RALUCA BARBOȘ, DECEBAL NEDU	
Otrăviri în dinastia Iulio-Claudiană. Zvonuri, tradiție literară și interpretări istorice	
Poisoning Cases During Julio-Claudian Dynasty. Rumors, Literary Tradition and Historical Interpretations.....	135

ZAHARIA COVACEF	
Propaganda and Imperial Cult	171
CLAUDIU MUNTEANU	
Porturile fluviale romane din provinciile renane și dunărene (secolele I-III p. Chr.)	
Roman River Ports in Rhine and Danubian Provinces (1st-3rd cent. AD)	181
IONUȚ ACRUDOAE	
Alla I Gallorum et Pannoniorum: mobilitate și prosopografie	
Ala I Gallorum et Pannoniorum: Mobility and Prosopography	261
DAN APARASCHIVEI, VIORICA VASILACHE	
Instrumentarul medical și/sau de cosmetică din Moesia Inferior	
The Medical and/or Cosmetic Utensils from Moesia Inferior	279
ALEXANDRU BĂDESCU	
Oriental Amphorae type LRA 1 and LRA 2 Discovered at Histria (Basilica extra muros Sector)	311
SIMONA MARIA CURSARU-HERLEA	
Ceramica smălțuită din secolele X-XI de la Capidava	
Enamelled Pottery Found Between 10th and 11th Centuries at Capidava ...	329
CRISTINA PARASCHIV-TALMAȚCHI, GABRIEL CUSTUREA	
Clothing Accessories Ornaments Found in Dobrudja	345
VASILE MĂRCULEȚ	
Considerații asupra denumirilor și organizării stăpânirii bizantine de la Dunărea de Jos în secolele X-XII	
Des considérations concernant les dénominations et l'organisation des possessions byzantines du Bas Danube pendant les Xe-XIIe siècles	361
RADU ȘTEFAN VERGATTI	
Le port fluvial Kilia au milieu du XIVe siècle	379

ARCHAEOLOGICA

PETYA GEORGIEVA	
A Newly Discovered Necropolis in the Southern Part of the West Black Sea Coast-Issues of Cultural Interpretation	395
CĂTĂLIN LAZĂR	
Necropola de la Cernavoda: între mit și realitate	
The Cernavoda Necropolis: between Myth and Reality	405
NICOLAE ALEXANDRU, ROBERT CONSTANTIN, MIHAI IONESCU	
Callatis – stratigrafie, topografie și urbanism	
Callatis – Stratigraphy, Topography and Urbanism	437

LAURENȚIU RADU, CORINA IORGUȘ	
Callatis: cercetări de salvare în necropola romano-bizantină	
Callatis: Salvage Excavations in the Roman Byzantine Necropolis	465
LAURENȚIU RADU, AUREL STĂNICĂ	
Un cuptor pentru ars ceramica descoperit la Noviodunum	
A Kiln for Ceramics Burning Discovered in Noviodunum	477

NOTE EPIGRAFICE NOTES ÉPIGRAPHIQUES

ALEXANDRU AVRAM	
Notes épigraphiques (II).....	489
MARIA BĂRBULESCU, LIVIA BUZOIANU	
Trois fragments inédits d'une architrave tomitaine – ISM II 44.....	503
CONSTANTIN C. PETOLESCU	
Les derniers légats de la province Moesia Inferior	513

CHRISTIANITAS

MIHAI OVIDIU CĂȚOI	
La valeur de l'information fournie par Macaire Magnes pour le christianisme au Bas Danube au carrefour des IVe-Ve siècles.....	521
ALEXANDRU MADGEARU	
Data pătimirii sfinților Epictet și Astion de la Halmyris	
The Date of the Martyrdom of Saints Epictet and Astion from Halmyris...	539
EMILIAN POPESCU	
Câteva gânduri despre botezul primilor creștini pe pământul românesc	
Quelques réflexions sur le baptême des premiers chrétiens dans l'espace roumain.....	549

NUMISMATICA NOMISMATA

THEODOR ISVORANU	
Monede grecești de la Tomis în colecția Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan”	
Greek Coins from Tomis in the Archaeology Institute „Vasile Pârvan” Collection.....	579

AUREL VÂLCU, MARIAN NEAGU

**Imitațiile după tetradrahmele macedonene de tip Filip II în lumina
tezaurului de la Rasa (IGCH 460)**

**Les imitations d'après les tétradrachmes macédoniens de type Philippe II à
la lumière du trésor découvert à Rasa (IGCH 460).....** 603

GABRIEL CUSTUREA

Monede bizantine recent descoperite în Dobrogea (sec. VI-VII)

Byzantine Coins Recently Discovered in Dobruja (6th-7th Cent.)..... 617

GH. MĂNUCU-ADAMEȘTEANU

Cronica descoperirilor monetare din județul Tulcea (X).

Secolele IX-XIII

Chronique des découvertes monétaires du département de Tulcea (X).

Les IXe – XIIIe siècles 637

RECENZII COMPTES RENDUS

Mădălina Dana, *Culture et mobilité dans le Pont-Euxin. Approche régionale de la
vie culturelle des cités grecques* (Victor COJOCARU)..... 659

*Античный Мир и Археология, Межвузовский сборник научных трудов
Саратов, издательство "Научная книга", 2010. Выпуск 14. Саратовский
государственный университет, 472 с + илл(Vitalie BODOLICĂ).....* 676

Intrări de carte străină în biblioteca M.I.N.A.C. (2012)/ New Books

Entries in MINAC Library (2012) (Georgeta HAȘOTTI)..... 689

Lista abrevierilor/ Abbreviations 703